

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
<i>Italų literatūros klasikai (XVI a.)</i> Canonical Italian Writers (the 16th century)	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: <i>doc.dr.Dainius Būrė</i> Kitas (-i): <i>asist.dr. Ekaterina Smagina</i>	<i>VU Filologijos fakultetas, ARKSI, Italų kalbotyros ir literatūros katedra</i>

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
<i>Pirmoji</i>	<i>1/1</i>	<i>Pasirenkamasis</i>

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdyimo kalba (-os)
<i>Auditorinė</i>	<i>Rudens semestras</i>	<i>Italų, lietuvių</i>

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: <i>Mokėti italų kalbą B2 lygiu.</i>	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	32	98

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos
<p>Šiuo dalyku siekiama ugdyti šias kompetencijas ir gebėjimus:</p> <p>Bendrosios kompetencijos:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Gebėjimas dirbti ir mokytis savarankiškai, taikant įgytas žinias praktikoje: <i>gebėjimas kelti tikslus, laikytis terminų,, pasirinkti užduočiai atlikti reikalingus išteklius ir metodus;</i>2. Analitinis ir kritinis mąstymas: <i>gebėjimas analizuoti reiškinius, išvelgti sudėtinės dalis ir ryšius tarp jų; gebėjimas lyginti ir kritiškai vertinti informaciją (reiškinius, dalykus, žmonių poelgius ir kt.), spręsti apie jų privalumus ir trūkumus, dalyvaujant diskusijoje;</i> <p>Dalykinės kompetencijos:</p> <ol style="list-style-type: none">5. Italų kalbos ir kitos užsienio kalbos komunikaciniai gebėjimai: <i>gebėjimas suprasti, kurti ir redaguoti įvairių žanrų tekstus italų ir kita užsienio kalba, pasirinkus tinkamas kalbos priemones ir stilių;</i>6. Kalbos (literatūros) tyrėjo kompetencija: <i>gebėjimas išvelgti lingvistinę ar literatūrinę problemą, jai iširti pasirinkti tinkamą empirinę medžiagą, tyrimo metodus ir bibliografinius šaltinius; gebėjimas aprašyti atlikto tyrimo rezultatus moksliniame tekste, viešai juos pristatyti ir apginti savo nuomonę;</i>

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
------------------------------------	-----------------	-------------------

Gebės organizuoti savo darbą ir mokymąsi, pasirinkdami tinkamas strategijas užduotims atlikti	Tiriamąjį pobūdį užduotys - projekto / pristatymo rengimas ir diskusija	Kaupiamasis vertinimas: 1. Dvi teksto analizės užduotys semestro metu. 2. Pristatymas. 3. Užduočių aplankas.
Gebės rinkti ir sisteminti informaciją iš įvairių šaltinių (elektroninių, spausdintųjų ir kt.), naudodamiesi šiuolaikinėmis informacinėmis technologijomis, biblioteka ir kt.	Tiriamąjį pobūdį užduotys - projekto / pristatymo rengimas ir diskusija	Kaupiamasis vertinimas: 1. Dvi teksto analizės užduotys semestro metu. 2. Pristatymas. 3. Užduočių aplankas.
Gebės pritaikyti pratybose įgytus mąstymo įgūdžius ir gilų literatūros kūrinių išmanymą tolesniame mokymosi procese, orientuodamiesi pagal numatomos profesinės veiklos (pvz., grožinės literatūros vertimo) specifiką.	Auditorinio senųjų tekstų skaitymo derinimas su savarankišku darbu, diskusija, tiriamojo pobūdžio užduotys.	Kaupiamasis vertinimas: 1. Dvi teksto analizės užduotys semestro metu. 2. Pristatymas. 3. Užduočių aplankas. 4. Egzaminas raštu (1 platesnis klausimas apie lit-ros procesus tam tikru laikmečiu) ir 2 teksto analizės užduotys žodžiu.
Gebės analizuoti ir aiškinti italų literatūros klasiko kūrybos specifiką, išryškinti kūrinių struktūrą, įžvelgti teksto ir konteksto sąsajas.	Įtraukiamoji paskaita Auditorinio senųjų tekstų skaitymo derinimas su savarankišku darbu, diskusija, tiriamojo pobūdžio užduotys (grupinis darbas) ir jų aptarimas.	
Gebės diskutuoti apie literatūros kūrinių idėjas, lyginti jas su laikmečio poetika, svarstyti apie kūrinių savitumą kultūriname laikmečio kontekste.	Įtraukiamoji paskaita Auditorinio senųjų tekstų skaitymo derinimas su savarankišku darbu, diskusija, tiriamojo pobūdžio užduotys (grupinis darbas) ir jų aptarimas.	
Dirbdami grupėmis ar poromis, gebės efektyviai atlikti tiriamojo pobūdžio užduotis.	Tiriamąjį pobūdį užduotys (grupinis darbas) ir jų aptarimas.	
Gebės skaityti senąją italų literatūrą originalo kalba	Auditorinio senųjų tekstų skaitymo derinimas su savarankišku darbu	
Gebės analizuoti ir vertinti italų XVI a. literatūros klasikų šedevrus platesniame jų kūrybos kontekste, įžvelgti jų pagrindinių idėjų santykį su laikmečio pasaulėjauta, spręsti apie tinkamiausius kūrinių analizės metodus	Įtraukiamoji paskaita Auditorinio senųjų tekstų skaitymo derinimas su savarankišku darbu, diskusija, tiriamojo pobūdžio užduotys (grupinis darbas) ir jų aptarimas.	Kaupiamasis vertinimas: 1. Dvi teksto analizės užduotys semestro metu. 2. Pristatymas. 3. Užduočių aplankas. 4. Egzaminas raštu (1 platesnis klausimas apie lit-ros procesus tam tikru laikmečiu) ir 2 teksto analizės užduotys žodžiu.
Gebės pristatyti atliktos tiriamosios užduoties rezultatus nedidelės apimties akademinio stiliaus tekstu.	Įtraukiamoji paskaita, seminarai, tiriamojo pobūdžio /teksto analizės užduotys	Vertinamos dvi tiriamojo pobūdžio / teksto analizės užduotys semestro metu.

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai	Praktika	Užduotys		
<p>1. Lodovico Ariosto. Gyvenimas ir kūryba. Komedijos: Ariosto teatro ypatumai. Poetinė autobiografija „<i>Satyrose</i>“. „<i>Pašėlęs Rolandas</i>“: pavadinimo interpretacijos. Rašymo etapai ir redakcijos. Šaltiniai. Struktūros ypatumai ir autoriaus strategijos. Autorius ir skaitytojas. Autorius ir personažas. Tematiniai branduoliai: Karolio Didžiojo ir Agramantės karas; Orlando aistra Andželikai; Rudžiero ir Bradamantės peripetijos. Poemos geografinės erdvės. Motyvai: ironija; heroizmas; beprotybė; troškimas; iliuzija; dvaro vertybės ir dvaro kritika, reliatyvizmas. Personažai: krikščionys ir pagonys. Metrika, kalba, stilius. Interpretacijos ir istorinė reikšmė.</p>	4		6				10	24	Skaitymas ir interpretavimas. Komedija „Lena“; I ir III satyros. „Pašėlęs Rolandas“. Teksto analizės užduotys.
<p>2. Baldesar Castiglione. Gyvenimas ir kūryba. „Dvariškio knyga“. Rašymo etapai ir redakcijos. Žanriniai ypatumai. Šaltiniai. Dialogo personažai. Struktūra ir turinys. Pagrindinės temos: Kalbos klausimas; tobulo dvariškio savybės; tobula dvariškė ir moterų klausimas; dvariškio misija. Humanistinė tradicija ir dvaro kultūra. Urbino mitas ir renesansinė asmenybė. Castiglione’s klasicizmo ypatumai ir kalbos lygmenyse. Svarbiausios sąvokos: menas ir gamta, „bon giudicio“, „grazia“, „sprezzatura“, „affettazione“. Atmintis, mitas ir istorija: prieštarumai ir įtampas. Castiglione’s traktato sąsajos su laikmečio kultūra ir įtaka vėlesniais laikais.</p>	2		2				4	19	Skaitymas ir interpretavimas. „Dvariškio knyga“. Teksto analizės užduotys.
<p>3. Niccolò Machiavelli. Gyvenimas ir kūryba. „Valdovas“. Parašymo aplinkybės. Respublikos ir monarchijos dilema: nuo „Prakalbų apie pirmąsias dešimtį Tito Livijaus knygų“ iki „Valdovo“. Asmeninės patirties ir humanistinės kultūros santykis. Temos: valstybių klasifikacija; stabilumas ir saugumas; išmintingo valdovo savybės ir istoriniai prototipai; žmonių prigimtis; narsa ir fortūna. Prasmių įtampas ir prieštarumai. Traktato kalbinės ir stilistinės ypatybės. Komedijos: „Klicija“ ir „Madrägola“, santykis su traktatu „Valdovas“.</p>	2		2				4	19	Skaitymas ir interpretavimas. „Valdovas“. „Madrägola“ Teksto analizės užduotys

4. Torquato Tasso. Gyvenimas ir kūryba. „Išlaisvintoji Jeruzalė“. Herojinės poemos sumanymas, rašymas ir perrašinėjimas. Santykis su ankstesne riterinės poemos tradicija (Ariostu): Tasso poetika. Tikroviškumas: istorijos ir poetinės išmonės santykis. Stiliaus ypatumai. Naratyvinė struktūra. Geografinė poemos erdvė. Peripetijos vaidmuo. Tragedija kaip grindžiantis modelis. Jėgų sistema: dangus ir paragaras, krikščionys ir pagonys; pasaulių atskirtumas. Psichologiniai personažų ypatumai: Gofredas, Rinaldas, Tankredis, Solimanas, Argante, Armida, Erminija, Klorinda. Poemos temos ir vertybės. Neišsprendžiama motyvų įtampa: religija, magija, erotizmas. Interpretacijos: teatras ir tragedija, psichoanalitinis aiškinimas, manierizmas. Poemos įtaka ir vaidmuo kituose menuose ir vėlesniais laikais.	4	8				12	24	„Skaitymas ir interpretavimas. „Išlaisvintoji Jeruzalė“. Teksto analizės užduotys.
5. Pasiruošimas egzaminui ir jo laikymas		2				2	12	
Iš viso	12	20				32	98	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
I. Bendrosios kompetencijos (30 proc.)			
Kaupiamasis vertinimas:			
1. Darbas seminarų metu	20	Semestro metu	Gebėjimas suprasti skaitomą grožinį tekstą, pritaikant kituose kursuose įgytas žinias.
2. Užduočių aplankas	30	Semestro metu	Atliktų užduočių išsamumas – 10 proc. Gebėjimas analizuoti grožinį tekstą, formos ypatumus ir prasmes – 20 proc.
3. Egzamino rezultatas	50	Sesija	1) Rašinys duota tema: <i>dėstymo išsamumas ir kalbos taisyklingumas – 40 proc.</i> , <i>teiginių argumentavimas ir pagrįstumas 60 proc.</i> 2) Dviejų grožinės lit-ros tekstų skaitymas ir komentavimas: <i>teksto supratimas 70 proc.</i> , <i>analitinis kritinis mąstymas 10 proc.</i> , <i>dalykinės žinios 20 proc.</i> Išvedamas abiejų dalių rezultatų vidurkis, kuris sudaro pusę (50 proc.) galutinio įvertinimo.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio nr. ar tomas	Leidimo vieta: leidykla ar nuoroda
Privalomoji literatūra				
Lodovico Ariosto	1966	Opere (a cura di A.Seroni)		Milano, Ugo Mursia

Baldesar Castiglione	1998	Il Libro del Cortegiano (<i>a cura di W.Barberis</i>)		Torino, Einaudi
Niccolò Machiavelli	1998	Tutte le opere storiche, politiche, letterarie (<i>a cura di A.Capata</i>)		Roma, Newton e Compton
Torquato Tasso	1993	Gerusalemme liberata (<i>a cura di L.Caretti</i>)		Torino, Einaudi
Aurigemma M.	1996	Lirica, poemi e trattati civili del Cinquecento. Letteratura italiana Laterza	19- §45-§46	
Bausi F.	2005	Machiavelli. Storia della letteratura italiana	28	Roma, Salerno editrice
Ferroni G.	2009	Ariosto. Storia della letteratura italiana	26	Roma, Salerno editrice
Gigante C.	2007	Tasso. Storia della letteratura italiana	27	Roma, Salerno editrice
Zatti S.	2000	Il mondo epico		Roma-Bari, Laterza
Papildoma literatūra				
Asor Rosa A..	2019	Machiavelli e l'Italia. Resoconto di una disfatta		Troni, Einaudi
Būrė D.	2010	"Un lungo error in cieco laberinto": un motivo tematico in Petrarca e in Ariosto	Studi polacco-italiani di Torun, VI	Torun, Wydawnictwo naukowe UMK
Būrė D.	2000	La coscienza ironica in Ariosto e Castiglione	Problemi, 116/117	Roma, Palumbo
Būrė D.	2000	Retorika ir politinis dvariškio vaidmuo Baldesaro Castiglione's "Dvariškio Knygoje"	Literatūra 42 (4)	Vilnius, VU leidykla
Būrė D.	2001	Oratorius ir riteris Ariosto "Pašėlusiam Rolande": retorika kaip pasaulėjauta"	Literatūra 43 (4)	Vilnius, VU leidykla
Būrė D.	2004	Autorius, personažas ir skaitytojas: retorinės įtaigos aspektas Ariosto poemose "Pašėlusiam Rolande"	Literatūra 46 (4)	Vilnius, VU leidykla
Būrė D.	2009	Įvairovė ir idealas: literatūros tendencijos XVI a. Italijoje	Krantai, 2009 (2)	Vilnius, Krantai
Caretti L.	1961	Ariosto e Tasso		Torino: Einaudi
Chabod F.	1964	Scritti su Machiavelli		Torino: Einaudi
Mazzacurati G.	1985	Il rinascimento dei moderni. La crisi culturale del XVI secolo e la negazione delle origini		Bologna, Il Mulino
Ossola C.	1987	Dal Cortegiano all'Uomo di mondo		Torino, Einaudi

Saccone E.	1974	Il soggetto del Furioso' e altri saggi tra quattro e cinquecento		Napoli, Liguori
Santoro M.	1989	Ariosto e il Rinascimento		Napoli, Liguori
Zatti S.	1996	L'ombra del Tasso		Milano, Mondadori

Atnajinta: 2026.03.04

DESCRIZIONE DELLA MATERIA DI STUDIO (MODULO)

Nome della materia (modulo)	Codice
<i>Classici della letteratura italiana (Il Cinquecento)</i>	

Docente/i	Reparto/i
Coordinatore: Prof. Assoc. Dr. Dainius Būrė Altro/i: Assist. Dr. Ekaterina Smagina	VU Facoltà di Filologia, ARKSI, Dipartimento di Linguistica e Letteratura Italiana

Ciclo di studi	Parte della materia (modulo)	Tipo della materia (modulo)
<i>Primo</i>	<i>1/1</i>	<i>Opzionale</i>

Modo di attuazione	Periodo di esecuzione	Lingua /e di insegnamento
<i>Lezioni frontali in presenza</i>	<i>Semestre autunnale</i>	<i>Italiano, lituano</i>

Requisiti per lo studente	
Prerequisiti: <i>Competente in italiano a livello B2.</i>	Requisiti contigui (ove del caso):

Valore della materia (modulo) in crediti	Carico di lavoro totale degli studenti	Ore delle lezioni frontali	Ore di lavoro autonomo
5	130	32	98

Obiettivo della materia (modulo): Competenze sviluppate dal programma di studio
<p>La materia mira a sviluppare le seguenti competenze e abilità:</p> <p>Competenze generali:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Capacità di lavorare e apprendere autonomamente, applicando nella pratica le conoscenze acquisite: la <i>capacità di fissare obiettivi, rispettare scadenze,, scegliere le risorse e i metodi necessari per svolgere il compito;</i> 2. Pensiero analitico e critico: la <i>capacità di analizzare i fenomeni, di individuarne le componenti e le interconnessioni ; la capacità di confrontare e valutare criticamente le informazioni (fenomeni, cose, comportamenti, ecc.), di giudicarne i vantaggi e gli svantaggi partecipando alla discussione;</i> <p>Competenze in materia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Capacità comunicative della lingua italiana e di un'altra lingua straniera: <i>capacità di comprendere, elaborare e correggere testi di generi diversi in italiano e in un'altra lingua straniera, scegliendo i mezzi e lo stile linguistici appropriati;</i> 6. Competenza di un ricercatore di lingua /letteratura: <i>capacità di individuare un problema linguistico o letterario, di studiarlo, di scegliere il materiale empirico, i metodi di ricerca e le fonti bibliografiche</i>

appropriati; capacità di descrivere i risultati della ricerca condotta in un testo accademico, di presentarli pubblicamente e di sostenere la propria opinione;

Risultati di apprendimento della materia (modulo)	Metodi di studio	Metodi di valutazione
Sarà in grado di organizzare il proprio lavoro e imparare scegliendo le giuste strategie per completare le attività	Compiti di ricerca: preparazione di progetti / presentazioni, discussione	Valutazione cumulativa: 1. Due attività di analisi del testo per semestre 2. Una presentazione 3. Cartella delle attività
Sarà in grado di raccogliere e sistematizzare informazioni provenienti da varie fonti (elettroniche, stampabili, ecc.) utilizzando moderne tecnologie informatiche, biblioteche, ecc.	Compiti di ricerca: preparazione di progetti / presentazioni, discussione	Valutazione cumulativa: 1. Due attività di analisi del testo per semestre 2. Una presentazione 3. Cartella delle attività
Sarà in grado di applicare le capacità di pensiero acquisite durante l'esercizio e la profonda conoscenza delle opere letterarie nell'ulteriore processo di apprendimento, orientato in base alle specificità dell'attività professionale prevista (es. traduzione di narrativa).	Lettura in aula dei testi in combinazione con lo studio autonomo, compiti di ricerca, discussione.	Valutazione cumulativa: 1. Due attività di analisi del testo per semestre 2. Una presentazione 3. Cartella delle attività 4. Esame scritto (1 domanda più ampia sui processi letterari in un determinato periodo) e 2 compiti orali di analisi del testo.
Sarà in grado di analizzare le specificità letteraria di un autore dell'Ottocento , evidenziare la struttura dell'opera, individuare i legami tra il testo e il contesto.	Lezione frontale Lettura in aula dei testi in combinazione con lo studio autonomo, discussione, compiti di ricerca (lavoro di gruppo) e la loro discussione.	
Potrà discutere le idee dell'opera letteraria, confrontarle con la poetica dell'epoca, considerare la peculiarità dell'opera nel contesto culturale dell'epoca.	Lezione frontale Lettura in aula dei testi in combinazione con lo studio autonomo, discussione, compiti di ricerca (lavoro di gruppo) e la loro discussione.	
Lavorando in gruppo o in coppia, saranno in grado di svolgere efficacemente compiti di ricerca.	Attività di ricerca (lavoro di gruppo) e discussione.	
Sarà in grado di leggere la letteratura italiana del Cinquecento in lingua originale	Lettura in aula dei testi in combinazione con lo studio autonomo	Due attività di analisi testuale per semestre
Sarà in grado di analizzare ed esprimere giudizi sui capolavori della letteratura italiana dell'Ottocento in un più ampio contesto storico-culturale, di scegliere i metodi di analisi più appropriati.	Lezione frontale Lettura in aula dei testi in combinazione con lo studio autonomo, discussione, compiti di ricerca (lavoro di gruppo) e la loro discussione.	Valutazione cumulativa: 1. Due attività di analisi del testo per semestre 2. Una presentazione 3. Cartella delle attività 4. Esame scritto (1 domanda più ampia sui processi letterari in un determinato periodo) e 2 compiti orali di analisi del testo.

Sarà in grado di presentare i risultati dell'attività di ricerca completata in un testo di stile accademico di piccola estensione.	Lezione inclusiva, seminari, compiti di ricerca /di analisi testuale	Durante il semestre vengono valutati due compiti di ricerca /di analisi testuale.
--	--	---

Argomenti	Ore delle lezioni frontali						Tempo e compiti di autoapprendimento		
	Lezioni	Consulenze	Seminari	Esercitazioni	Lavori di laboratorio	Tirocinio	Totale ore lezioni frontali	Lavoro autonomo	Compiti
<p>1. Lodovico Ariosto. Vita e opere. Peculiarità del teatro ariostesco. <i>Autobiografia poetica nelle Satire. Orlando Furioso</i>: genere, modelli, significato del titolo. Fasi di composizione e redazioni. Fonti. Peculiarità della struttura e strategie dell'autore. Autore e lettore. Autore e personaggio. Nuclei tematici: Guerra Carlo Magno-Agramante; la passione di Orlando per Angelica; le peripezie di Ruggero e Bradamante. Spazi geografici del poema. Motivi tematici: eroismo; follia; desiderio; illusione; valori cortigiani e critica della corte; relativismo; ironia. Personaggi cristiani e pagani. Aspetti metrici, linguistici e stilistici. Interpretazioni e significato storico.</p>	4		6				10	24	Lettura e interpretazione. Commedia <i>Lena</i> ; satire I e III. <i>Orlando Furioso</i> . Attività di analisi testuale.
<p>2. Baldesar Castiglione. Vita e opere. Il libro del Cortegiano. Fasi di composizione e redazioni. Caratteristiche del genere. Fonti. Personaggi del dialogo. Struttura e contenuti. Argomenti principali: Questione della lingua; qualità del cortigiano e della donna di palazzo; dibattito sulle donne; missione del cortigiano. Tradizione umanistica e civiltà della corte. La personalità rinascimentale e il mito di Urbino. Le peculiarità della classicismo di Castiglione a livello formale e dei contenuti. Parole chiave: arte e natura, bon giudizio, grazia, sprezzatura, affettazione. Memoria, mito e storia: contraddizioni e tensioni. Il trattato di Castiglione nel contesto culturale dell'epoca e dei secoli successivi.</p>	2		2				4	19	Lettura e analisi. <i>Il libro del Cortegiano</i> . Attività di analisi testuale.
<p>3. Niccolò Machiavelli. Vita e opere. Il Principe. Circostanze della composizione. Il dilemma tra repubblica e monarchia: dai <i>Discorsi sopra la prima Deca di Tito Livio</i> a <i>Il Principe</i>. Il rapporto tra esperienza personale e cultura umanistica. Argomenti: classificazione degli stati; stabilità e sicurezza; caratteristiche e prototipi storici di</p>	2		2				4	19	Lettura e analisi. <i>Il Principe. Madragola</i> . Attività di analisi testuale.

un sovrano saggio; natura umana; virtù e fortuna. Aporie e contraddizioni. Caratteristiche linguistiche e stilistiche del trattato. Commedie: <i>Clizia e Madragola</i>, rapporto con <i>Il Principe</i>.								
4. Torquato Tasso. Vita e opere. <i>Gerusalemme liberata</i>. Ideazione, vicende compositive e riscrittura del poema eroico. Relazione con la precedente tradizione del poema cavalleresco (Ariosto): la poetica del Tasso. La questione del verisimile: il rapporto tra storia e finzione poetica. Caratteristiche stilistiche. Struttura narrativa. Spazi geografici del poema. Funzione strutturale e tematica delle peripezie. Tragedia come modello fondante. Il sistema di forze e il conflitto insanabile: Cielo e Inferno, Cristiani e Pagani. Caratteristiche psicologiche dei personaggi: Goffredo, Rinaldo, Tancredi, Solimano, Argante, Armida, Erminia, Clorinda. Temi e valori. Tensione irrisolvibile dei motivi: religione, magia, erotismo. Interpretazioni: teatro e tragedia, chiave psicoanalitica, manierismo. L'influenza e il ruolo del poema in altre arti e in epoche successive.	4	8.				12.	24	Lettura e interpretazione. <i>Gerusalemme liberata</i> . Attività di analisi testuale.
5. Esame		2				2	12	
Tot.	12	20				32	98	

Strategia di valutazione	Peso %	Periodo	Criteri di valutazione
I. Competenze generali (30%)			
Valutazione cumulativa:			
1. Attività nel corso dei seminari	20	Durante il semestre	Capacità di comprendere e interpretare un testo letterario, mettendo a frutto le conoscenze acquisite.
2. Cartella delle attività	30	Durante il semestre	Completezza delle attività eseguite – 10%; Capacità di analizzare un testo letterario, evidenziandone le peculiarità formali e di contenuto – 20%.
3. Punteggio dell'esame	50	Sessione degli esami	1) Tema scritto: completezza dell'esposizione e correttezza linguistica: 40%; validità dell'argomentazione: 60%; 2) Lettura e commento di due testi letterari: comprensione del testo: 70%; pensiero critico analitico: 10%; conoscenze in materia: 20%. Si ricava la media dei risultati di entrambe le parti, il che rappresenta la metà (50%) della valutazione finale.

Autore	Anno di edizione	Descrizione	N ° o volume	Luogo di edizione: casa editrice o link
Bibliografia obbligatoria				
Lodovico Ariosto	1966	Opere (<i>a cura di A.Seroni</i>)		Milano, Ugo Mursia
Baldesar Castiglione	1998	Il Libro del Cortegiano (<i>a cura di W.Barberis</i>)		Torino, Einaudi
Niccolò Machiavelli	1998	Tutte le opere storiche, politiche, letterarie (<i>a cura di A.Capata</i>)		Roma, Newton e Compton
Torquato Tasso.	1993	Gerusalemme liberata (<i>a cura di L.Caretti</i>)		Torino, Einaudi
Aurigemma M.	1996	Lirica, poemi e trattati civili del Cinquecento. Letteratura italiana Laterza	19- §45-§46	
Bausi F.	2005	Machiavelli. Storia della letteratura italiana	28	Roma, Salerno editrice
Ferroni G.	2009	Ariosto. Storia della letteratura italiana	26	Roma, Salerno editrice
Gigante C.	2007	Tasso. Storia della letteratura italiana	27	Roma, Salerno editrice
Zatti S.	2000	Il mondo epico		Roma-Bari, Laterza
Bibliografia facoltativa				
Asor Rosa A.	2019	Machiavelli e l'Italia. Resoconto di una disfatta		Troni, Einaudi
Būrė D.	2010	"Un lungo error in cieco laberinto": un motivo tematico in Petrarca e in Ariosto	Studi polacco-italiani di Torun, VI	Torun, Wydawnictwo naukowe UMK
Būrė D.	2000	La coscienza ironica in Ariosto e Castiglione	Problemi, 116/117	Roma, Palumbo
Būrė D.	2000	Retorika ir politinis dvariškio vaidmuo Baldesaro Castiglione's "Dvariškio Knygoje"	Literatūra 42 (4)	Vilnius, VU leidykla
Būrė D.	2001	Oratorius ir riteris Ariosto "Pašėlusiam Rolande": retorika kaip pasaulėjauta"	Literatūra 43 (4)	Vilnius, VU leidykla
Būrė D.	2004	Autorius, personažas ir skaitytojas: retorinės įtaigos aspektas Ariosto poemose "Pašėlusiam Rolande"	Literatūra 46 (4)	Vilnius, VU leidykla
Būrė D.	2009	Įvairovė ir idealas: literatūros tendencijos XVI a. Italijoje	Krantai, 2009 (2)	Vilnius, Krantai
Caretti L.	1961	Ariosto e Tasso		Torino, Einaudi

Chabod F.	1964	Scritti su Machiavelli		Torino, Einaudi
Mazzacurati G.	1985	Il rinascimento dei moderni. La crisi culturale del XVI secolo e la negazione delle origini		Bologna, Il Mulino
Ossola C.	1987	Dal Cortegiano all'Uomo di mondo		Torino, Einaudi
Saccone E.	1974	Il soggetto del Furioso' e altri saggi tra quattro e cinquecento		Napoli, Liguori
Santoro M.	1989	Ariosto e il Rinascimento		Napoli, Liguori
Zatti S.	1996	L'ombra del Tasso		Milano, Mondadori

Aggiornato: 04/03/2026